บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
เรื่อง การแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. ๒๕๖๐

สำนักงานคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้าได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ สขค ๐๐๑๖/๘๓ ลงวันที่ ๒๘ ธันวาคม ๒๕๖๐ และหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ สขค ๐๖๐๑/๖๕ ลงวันที่ ๑๖ มีนาคม ๒๕๖๑ สรุปความได้ว่า ด้วยในคราวประชุมคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า ครั้งที่ ๒/๒๕๖๐ เมื่อวันที่ ๑๘ ธันวาคม ๒๕๖๐ คณะกรรมการการแข่งขันทางการค้ามีมติเห็นชอบให้สำนักงานคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้ามีหนังสือหารือข้อกฎหมายไปยังสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาว่า คณะกรรมการสามารถแต่งตั้งข้าราชการที่ไปช่วยปฏิบัติงานในสำนักงานเป็นพนักงานเจ้าหน้าที่หรือเลขานุการอนุกรรมการสอบสวนตามพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. ๒๕๖๐ ได้หรือไม่ โดยมีข้อกฎหมาย ข้อเท็จจริง และประเด็นที่หารือ ดังนี้

๑. ข้อกฎหมาย

พระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. ๒๕๖๐ ได้กำหนดบทบัญญัติที่เกี่ยวข้องกับการแต่งตั้งพนักงาน พนักงานเจ้าหน้าที่ และอนุกรรมการสอบสวน สรุปสาระสำคัญได้ ดังนี้

๑.๑ มาตรา ๕ กำหนดให้พนักงานเจ้าหน้าที่ หมายความว่า เลขาธิการและพนักงานของสำนักงานซึ่งดำรงตำแหน่งในระดับไม่ต่ำกว่าข้าราชการพลเรือนสามัญระดับปฏิบัติการซึ่งคณะกรรมการแต่งตั้ง ทั้งนี้ กฎหมายมิได้กำหนดคำนิยามของพนักงานของสำนักงานไว้

๑.๒ มาตรา ๑๗ (๗) กำหนดให้คณะกรรมการมีอำนาจประกาศแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่เพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

๑.๓ มาตรา ๒๑ กำหนดให้คณะกรรมการมีอำนาจแต่งตั้งคณะอนุกรรมการสอบสวน โดยให้พนักงานเจ้าหน้าที่เป็นอนุกรรมการสอบสวนและเลขานุการของคณะอนุกรรมการ

๑.๔ มาตรา ๓๘ (๒) เลขาธิการมีอำนาจหน้าที่ในการวางระเบียบเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของสำนักงานโดยไม่ขัดหรือแย้งกับข้อบังคับหรือมติที่คณะกรรมการกำหนด

๑.๕ มาตรา ๘๘ กำหนดให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์อาจอนุมัติให้ข้าราชการในสังกัดกระทรวงพาณิชย์มาช่วยปฏิบัติงานในสำนักงานเป็นการชั่วคราว เพื่อให้การปฏิบัติงานของสำนักงานดำเนินการไปได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๒. ข้อเท็จจริง

๒.๑ ขณะนี้มีคดีภายใต้พระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. ๒๕๔๒ ที่สำนักงานจะต้องดำเนินการต่อเนื่องภายใต้พระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. ๒๕๖๐ จำนวน ๑๑ คดี โดยแบ่งเป็น (๑) คดีที่อยู่ระหว่างการพิจารณาของพนักงานอัยการ จำนวน ๒ คดี

ส่งพร้อมหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๙๐๕/๔๖ ลงวันที่ ๑๙ เมษายน ๒๕๖๑ ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกามีถึงสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

(๒) คดีที่อยู่ระหว่างการดำเนินการสืบสวนและสอบสวนของคณะกรรมการ จำนวน ๘ คดี และ (๓) เรื่องที่อยู่ระหว่างการเตรียมการนำเสนอคณะกรรมการเพื่อพิจารณารับเรื่องร้องเรียน จำนวน ๑ คดี

๒.๒ เพื่อมิให้การปฏิบัติงานของสำนักงานในคดีตาม ๒.๑ ขาดช่วงและสะดุดหยุดลง คณะกรรมการเห็นว่า ควรต้องแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่และอนุกรรมการสอบสวนเพื่อดำเนินการสืบสวนและสอบสวนในคดีดังกล่าว และในคดีที่อาจมีผู้ร้องเรียนตามพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. ๒๕๖๐

๒.๓ ในคราวประชุมคณะกรรมการ ครั้งที่ ๒/๒๕๖๐ เมื่อวันที่ ๑๘ ธันวาคม ๒๕๖๐ ได้มีการอภิปรายถึงเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. ๒๕๖๐ ที่ต้องการให้การบังคับใช้กฎหมายเป็นไปอย่างต่อเนื่อง จึงกำหนดบทเฉพาะกาล มาตรา ๘๘ ข้างต้น ประกอบกับตามบันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาประกอบร่างพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. .... เรื่องเสร็จที่ ๙๙๙/๒๕๕๙ ในส่วนของความเห็นของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องที่เสนอคณะรัฐมนตรี ข้อ ๒.๔ (๒) สำนักงาน ก.พ. ได้สะท้อนให้เห็นถึงเจตนารมณ์ของกระทรวงพาณิชย์ที่ต้องการให้ข้าราชการที่ได้รับอนุมัติให้ไปปฏิบัติงานในสำนักงานเป็นพนักงานเจ้าหน้าที่

๒.๔ ในคราวประชุมคณะกรรมการ ครั้งที่ ๒/๒๕๖๐ เมื่อวันที่ ๑๘ ธันวาคม ๒๕๖๐ คณะกรรมการได้เห็นชอบโครงสร้างสำนักงานเรียบร้อยแล้ว ในขณะนี้อยู่ระหว่างการเสนอของบประมาณต่อคณะรัฐมนตรี ซึ่งคาดว่าหลังจากได้รับงบประมาณแล้วจะสามารถบรรจุแต่งตั้งพนักงานของสำนักงานได้ประมาณ ๑ มีนาคม ๒๕๖๑

๒.๕ แม้ว่าเจตนารมณ์ของกฎหมายข้างต้นจะชัดเจน แต่ในการตีความคำนิยามของพนักงานเจ้าหน้าที่ ในที่ประชุมคณะกรรมการ กรรมการบางท่านเห็นว่า การเป็นพนักงานเจ้าหน้าที่ต้องแต่งตั้งจากพนักงานของสำนักงานที่ได้รับการบรรจุแต่งตั้งตามกฎหมาย การแต่งตั้งข้าราชการไปช่วยปฏิบัติงานในสำนักงานเป็นพนักงานเจ้าหน้าที่ จึงอาจเป็นประเด็นปัญหาเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ของพนักงานเจ้าหน้าที่ในการปฏิบัติงาน

๓. ประเด็นหารือ

จากข้อกฎหมายและข้อเท็จจริงดังกล่าว สำนักงานคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า จึงขอหารือว่า คณะกรรมการการแข่งขันทางการค้าจะสามารถให้ข้าราชการที่มาช่วยปฏิบัติงานในสำนักงานเป็นการชั่วคราวเป็นพนักงานเจ้าหน้าที่ได้หรือไม่ หรือการแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่จะต้องแต่งตั้งจากพนักงานของสำนักงานที่ได้รับการบรรจุแต่งตั้งตามกฎหมายเท่านั้น

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๖) ได้พิจารณาข้อหารือของสำนักงานคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า โดยมีผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้าเป็นผู้ชี้แจงข้อเท็จจริง ปรากฏข้อเท็จจริงเพิ่มเติมว่า ปัจจุบันคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้าได้ออกประกาศคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า เรื่อง การแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๖๑ ลงวันที่ ๒๖ มีนาคม ๒๕๖๑ เพื่อแต่งตั้งให้พนักงานของสำนักงานคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้าเป็นพนักงานเจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. ๒๕๖๐ จำนวน ๒๒ รายแล้ว และยังมีข้าราชการในสังกัดกระทรวงพาณิชย์ที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์มีคำสั่งให้มาช่วยปฏิบัติงานในสำนักงานคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้าเป็นการชั่วคราวตามมาตรา ๘๘ อยู่อีกจำนวน ๑๕ ราย

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๖) พิจารณาข้อหารือประกอบกับข้อเท็จจริงเพิ่มเติมดังกล่าวแล้ว เห็นว่า บทนิยามคำว่า “พนักงานเจ้าหน้าที่” ในมาตรา ๕[๑] แห่งพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. ๒๕๖๐ บัญญัติให้ “พนักงานเจ้าหน้าที่” หมายความว่า เลขาธิการและพนักงานของสำนักงานซึ่งดำรงตำแหน่งในระดับไม่ต่ำกว่าข้าราชการพลเรือนสามัญระดับปฏิบัติการซึ่งคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้าแต่งตั้งให้ปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้ โดยมาตรา ๑๗ (๗)[๒] บัญญัติวิธีการแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่ไว้โดยให้คณะกรรมการการแข่งขันทางการค้าประกาศแต่งตั้ง ดังนั้น คณะกรรมการการแข่งขันทางการค้าจะประกาศแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่ได้เฉพาะจากเลขาธิการฯ และพนักงานของสำนักงานฯ ซึ่งดำรงตำแหน่งไม่ต่ำกว่าข้าราชการพลเรือนสามัญระดับปฏิบัติการเท่านั้น โดยไม่อาจประกาศแต่งตั้งข้าราชการในสังกัดกระทรวงพาณิชย์ซึ่งมาช่วยปฏิบัติงานในสำนักงานคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้าเป็นการชั่วคราวในคราวแรก เป็นระยะเวลา ๑ ปี ตามคำสั่งกระทรวงพาณิชย์ที่ ๗๘๘/๒๕๖๐ เรื่อง ให้ข้าราชการไปช่วยปฏิบัติงานในสำนักงานคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้าเป็นการชั่วคราวตามมาตรา ๘๘ แห่งพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. ๒๕๖๐ ลงวันที่ ๑ ธันวาคม ๒๕๖๐ เป็นพนักงานเจ้าหน้าที่ตามมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. ๒๕๖๐ ได้

(นางสาวจารุวรรณ เฮงตระกูล)
รองเลขาธิการฯ รักษาราชการแทน
เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
เมษายน ๒๕๖๑

---

[๑]มาตรา ๕ ในพระราชบัญญัตินี้
ฯลฯ ฯลฯ
“พนักงานเจ้าหน้าที่” หมายความว่า เลขาธิการ และพนักงานของสำนักงานซึ่งดำรงตำแหน่งในระดับไม่ต่ำกว่าข้าราชการพลเรือนสามัญระดับปฏิบัติการซึ่งคณะกรรมการแต่งตั้งให้ปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้
ฯลฯ ฯลฯ

[๒]มาตรา ๑๗ ให้คณะกรรมการมีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้
ฯลฯ ฯลฯ
(๗) ประกาศแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่เพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้
ฯลฯ ฯลฯ